REDACŢIUNEA.
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 74. Braşov, Sâmbătă 1 (14) April. 1900.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 April st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care învităm pe toţĭ amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne (12 fl.); pe şése lunĭ 12 coróne (6 fl.); pe trei lunĭ 6 coróne (3 fl.); pe o lună 2 coróne (1 fl.).

Pentru România şi strĕinătate: pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună 3.50 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşor prin *mandate postale.*

Administraţiunea.

Situaţiunea în Bulgaria.

Intr'un moment, când, din incidentul viitórei întrevederĭ a celor doi împĕraţĭ aliaţĭ la Berlin se fac atâtea combinaţiunĭ în pressa europénă cu privire la scopul ei şi din multe părţĭ se accentuéză, că la acéstă întrevedere a contribuit şi situaţiunea ameninţătóre în peninsula Balcanică şi în special situaţiunea politică în Bulgaria, este de interes a cunósce cuprinsul unei interesante corespondenţe din Sofia, ce o publică „Neue fr. Presse“ în numĕrul sĕu, ce l'am primit aḑĭ.

S'a ḑis, că Bulgarii ar avé intenţiunea sĕ cedeze Rusiei portul dela Burgas. Acésta, ḑice corespondentul ḑiarului vienes, se négă în cercurile oficióse din Sofia. Planul esistă, dér guvernul bulgar n'a discutat cestiunea în consiliul sĕu şi foile stambuloviste, zankoviste, precum şi organul lui Karaveloff s'au pronunţat energic în contra cedării séu vênḑării de teritoriu bulgar.

Misiunea ministrului de rĕsboiu Papricow s'a discutat în consiliul de miniştri. Se ḑice, că principele a iniţiat'o ca un fel de omagiu pentru Ţarul Rusiei. Până acum, ḑice amintitul corespondent, n'a sosit încă nicĭ o scire autentică despre decursul misiunei lui Papricov şi se crede încă, că ea nu va eşi din cadrul programului guvernului, care corĕspunde devisei: „Bulgaria sĕ fiă a Bulgarilor“.

Paprikov este omul de încredere al prinţului Ferdinand, el a fost ataşat lui Epancev, care a venit din Rusia cu misiunea de a esamina starea armatei bulgare. Atuncĭ nu s'a vorbit de loc de cedarea portului Burgas. A doua misiune ruséscă a fost a lui Kobeko cu scop de a esamina financele bulgare. Acest financier rus a cercetat cu de-amĕnuntul tótă situaţia financiară a Bulgariei şi va continua cercetările sale încă până la Pascĭ.

Zankoviştii cred, că Rusia va veni în ajutorul financiar al Bulgariei. Se ḑice, că cercurile financiare din Petersburg voiesc sĕ avanseze guvernului bulgar 5 milióne de ruble, dér numai décă acesta va concede ca un comisar rusesc sĕ supraveghezе administraţia financiară bulgară. Raportorul fóiei vienese crede însĕ, că şi în punctul acesta guvernul bulgar se va opune, căcĭ e de părere că situaţiunea financiară a Bulgariei devine ḑilnic mai bună şi că, o bună recoltă în anul acesta va puté delătura tóte greutăţile, deşi restanţele de dare se urcă momentan la suma de 20—25 milióne francĭ.

In fine spune corespondentul din cestiune, că faimele ce circulă despre persóna prinţului Ferdinand nu pot fi controlate, din causa reservei ce o observă acesta. Se vorbesce în Sofia de un proiect de căsĕtoriă a lui cu marea ducesă ruséscă Elena şi de un al doilea cu o princesă muntenegrénă. Incât pentru faima, că prinţul va trece la religiunea ortodoxă, nu i-se póte da creḑĕmênt, până ce va trăi mama sa, princesa Clementina.

Din acéstă scurtă espunere a situaţiunii în Bulgaria resultă, că acolo se pregătesc multe pe ascuns, despre carĭ numai principele Ferdinand are cunoscinţă, şi că în cestiunile delicate amintite mai sus, de-ocamdată, curentul nutrit de guvern se învêrtesce încă în cadrul programului, care nu admite, ca Bulgaria sĕ ajungă sub comanda militară şi sub controlul financiar al Ruşilor, şi sĕ le facă acestora cesiunĭ de teritoriu bulgar.

Aşa stau lucrurile aḑĭ, ce va fi însĕ mâne, décă de es. misiunea lui Paprikov, despre care nu se scie în fond nimic esact, va reuşi?

Sunt dér, cu tóte asigurările liniştitóre, în Bulgaria momente de îngrijire pentru cei doi împĕraţĭ, carĭ se vor întâlni la Berlin.

Din congregaţia comitatului Sibiiu. In adunarea generală estra-ordinară a representanţei comitatului Sibiiu dela 10 Aprilie n. c., vice-şpanul a rĕspuns, precum ni-se scrie, la interpelarea preotului din Sebeş Zevedeiŭ *Mureşianu* privitóre la agitaţiunile pressei maghiare contra naţionalităţilor, interpelare, ce scim, că a făcut'o în legătură cu afacerea Iancu. Vice-şpanul i-a rĕspuns cam în acelaşĭ fel, cum a rĕspuns la interpelarea d-lui Dr. Comşa din Sĕlişte, că nu va face, nicĭ nu va propune un proiect de resoluţiune către ministrul de justiţiă pentru a arăta în ce chip procurorii îşĭ îndréptă atacurile în pledoariile lor asupra naţionalităţilor nemaghiare; cei ce au gravamine în privinţa acésta sĕ se foloséscă de remediile legale.

Interpelatorul n'a luat la cunoscinţă rĕspunsul, ḑicênd, că acest rĕspuns e contra sentimentului public al majorităţii poporaţiunii comitatului.

In fine a declarat, că îşĭ reservă dreptul a face o propunere în aceeaşĭ cestiune.

„Viitorul Ungariei“...

Faimosul agitator şovinist sĕcuiŭ Gustav *Beksics* a publicat érăşĭ o broşură, pe care de astă-dată o botéză: „*Viitorul Ungariei pe basa unei nouĕ locaţiunĭ naţionale*“.

Beksics vré cu orĭ-ce preţ sĕ sporéscă porodiţa lui Arpad la cel mai puţin 65—70% din numĕrul total al poporaţiunii ţĕrii; atuncĭ numai se va puté vorbi de-o „Ungariă mare“ şi de-o „mare naţiune maghiară“, pe care „nicĭ un vifor n'o va mai puté mătura de pe faţa pămêntului“ şi caracterul naţional maghiar al Ungariei se va validita pretutindenĭ în ţéră.

Dér dela voinţă până la putinţă mai e un pas fórte însemnat şi Beksics vede o mare primejdiă în faptul, că pe când prin Alföld şi pustele Ungariei 75—99% din poporaţiune e maghiară, pe atuncĭ în părţile muntóse, prin Slovăcime şi Ardeal *Maghiarii sunt cu totul disparenţĭ* şi în 13 comitate numĕrul lor variază între 0.95—7%. Ba s'a întêmplat chiar în timpul din urmă, că sporirea de rassă la Maghiarĭ a scăḑut, şi în Slovăcime, de pildă, Slovacii au apucat înaintea tuturor.

Sporirea rassei maghiare o caută Beksics în întărirea materială economică. El e turmentat de ideia fixă şi-l arde grozav dorul espansiunei „naţionale“. Dér cum? Din „marile“ ţinuturĭ maghiare se pornéscă roiurĭ-roiurĭ Ungurii „băştinaşĭ“ şi sĕ ocupe văile şi câmpiile şi ţînuturile muntóse locuite de *naţionalităţĭ*. Moşiile marĭ de prin Alföld şi de peste Dunăre, carĭ nu sunt „legate“, sĕ fiă împărţite şi parcelate Unguraşilor lipiţĭ, ér familiile *aristocratice*, carĭ nu au încă *fideicomisurĭ*, sĕ-şĭ câştige *fideicomisurĭ de păduri* în ţinuturile locuite de naţionalităţĭ. Tot asta s'o facă şi familiile aristocratice maghiare, carĭ au fideicomisurĭ, dér, firesce, pentru copiiĭ lor din a doua şi a treia nascere.

Astfel strămutându-se fideicomisurile din şesurĭ şi câmpii la pădure şi munte, vor fi cucerite ţînuturile locuite de naţionalităţĭ! Asta se póte face uşor, căcĭ, după Beksics, sunt *8 milióne jugĕre de pădure* pentru înfiinţarea de fideicomisurĭ. Numai statul are 3 milióne de jugĕre de pădure în administrarea lui.

Dér lui Beksics îi trebuesc aşa numite „pădurĭ gata“, carĭ se aducă de jugĕr un venit anual de cel puţin 5 coróne.

Statul póte sĕ dea din pădurile lui pentru *fideicomisurĭ* şi în acelaşĭ timp sĕ cumpere pădurile încă „neformate“, ér preţul sĕ-l plătéscă în titlurĭ de stat, carĭ pot fi plasate în ţéră.

Aşa-dér „*politică naţională de pădure*“ (!) pentru a stîrpi cu ea *naţionalităţile*!

Minunat om mai e şi Sĕcuiul ăsta. Vré se ia pe Ungurul de pe pustă şi sĕ-l ducă la pădure, ca sĕ sporéscă prin acésta *transplantare* porodiţa arpadiană! Dér Sĕcuii lui óre nu sunt prin locurĭ muntóse? Nu li-s'a ridicat prin Treiscaune fabricĭ şi ferestrae şi nu li-s'a dat tot felul de ajutóre — dér ce s'a ales din tóte? Emigréză şi acum în România, sĕ câştige acolo banĭ pentru a şi plăti şi susţine nevoile de acasă!

Modernul Deucalion sĕcuiŭ se face ridicul cu planurile lui. De-ar fi aşa, cum crede el, într'o bună diminéţă tótă suflarea de pe globul unguresc s'ar deştepta cu calpac şi pintenĭ şi cu mustăţĭ rĕsucite àlà Paprika Jancsi. Dér nefiind aşa, mult va mai trebui încă sĕ *viseze*, până-ce cu politica lui sĕ ajungă măcar la a suta parte din scopul urmărit de el şi de ortacii sei şoviniştĭ.

Din Camera română.

In şedinţa dela 29 Martie a **Senatului român**, d. T. *Maiorescu* a interpelat din nou cu privire la afacerea Hallier şi în deosebĭ relativ la afirmarea d-lui ministru de finanţe, că resolvarea acestei afacerĭ prin tribunalul de arbitri a fost o „necesitate inexorabilă“. A insistat apoi asupra cererei sale de a i-se comunica corespondenţa, din care reiese acea necesitate inexorabilă, în fine a întrebat, décă esistă vre-o legătură între afacerea Hallier şi împrumutul de 175 milióne, încheiat prin mijlocirea d-lui Kalinderu?

D. Maiorescu a mai criticat şi cuvintele folosite de d. ministru de esterne, pentru-că a declarat, că fără arbitragiul Hallier ţéra ar fi ajuns la faliment. In fine cerù lămurirĭ dela d. ministru-preşedinte.

D. *Cantacuzino*, ministru-preşedinte, ḑice, că resolvarea afacerei Hallier era necesară, dér guvernul nu a primit şi nu va primi nicĭ-odată intervenţie altor state în afacerile statului român. Soluţia afacerei Hallier s'a dat în urma unei mature chibzuinţe asupra situaţiei economice a ţĕrii.

D. *Maiorescu*, nesatisfăcut de acest rĕspuns, depune pe biroul Senatului o propunere semnată de 7 senatorĭ, prin care cer o anchetă parlamentară în afacerea Hallier.

D. *I. Lahovari*, ministru de esterne asigură, că în cestiunea Hallier n'a fost nicĭ o umiliaţiune, ci un simplu schimb de servicii. D. Maiorescu l'a acusat, că a făcut declaraţiunĭ compromiţĕtóre pentru ţéră, basându-se pe cele scrise în ḑiarele de oposiţiă. S'au găsit însĕ ómenĭ, carĭ sĕ pricépă vorbele sale aşa, cum a vrut dênsul sĕ se înţelégă.

D. *Take Ionescu*, ministru de finanţe, ḑice, că T. Maiorescu învinuesce guvernul de ce n'a cerut sprijin oposiţiunei, când era în vreme grea. Décă oposiţia voesce sĕ dea vr'un sprijin, sĕ-l dea şi-l va primi, dér el nu va cere acel sprijin. S'a amintit declaraţia sa la Cameră cu privire la corespondenţă. E drept, că a făcut o greşélă parlamentară la cameră. Dér n'a pomenit de anume acte, ci am afirmat că era necesitate.

Cuvêntul „necesitate inexorabilă“ nu e al meu, paternitatea revine representantului colegiului I de deputaţĭ de Gorj.

Ce a spus d-sa? A spus, că guvernul voesce libertatea de mişcare la portul Constanţa şi numai cu aceste argumente a convins Camerile şi ţéra. Noi avem ḑice absolută convingere, că afacerea Hallier n'a neliniştit ţéra, şi décă era vre-o mică îngrijire, a dispărut când s'a pronunţat sentinţa.

*

De câtva timp foile de dincolo au adus scirĭ despre retragerea în pensiune a distinsului literat român *B. P. Haşdeu*, spunênd că i-se va da o pensiune în formă de recompensă naţională. In şedinţa dela 28 Martie v. 1900 a camerei, s'a dat cetire proiectului pentru acordarea unei pensiunĭ de 18,000 lei pe an d-lui B. P. Haşdeu, din carĭ 12,000 lei reversibilĭ asupra soţiei sale. Proiectul a fost luat în consideraţiune.

Mila împĕrătéscă. Sub titlul acesta „Telegraful Român“ din Sibiiu vrênd sĕ dea o lămurire, pe care nimenĭ nu i-a cerut'o şi, aşa se pare, vrênd a combate ceva, ce a scris „Gazeta Transilvaniei“ despre ajutorul de stat dat preoţilor românĭ uniţĭ, fără a spune ce anume combate şi fără a cita nimic din fóia nóstră, introduce notiţa lui astfel: „Gazeta Transilvaniei“, *nu cercetâm din nesciinţă orĭ cu rea voinţă*, scrie despre ajutorul de stat, ce s'ar fi dat preoţilor românĭ gr. cat. în anul acesta“.

Poftiţĭ stil şi sentiment de bunăcuviinţă! Se afirmă, că în ceea-ce am scris noi, am putut fi conduşĭ de prostiă orĭ de rea credinţă. D-nialor, luminaţiĭ, bunii şi sincerii noştri confraţĭ nu vor sĕ cerceteze lucrul mai de aprópe. Dér totuşĭ nu se sfiesc de a ne pune înaintea cetitorilor lor în prepusul, că am fi nisce ignoranţĭ, orĭ ómenĭ de rea credinţă.

După acea introducere genială a notiţeĭ „Tel. Rom.“ acesta, fără a spune, cum am ḑis, în ce organul nostru ar fi dovedit nesciinţă orĭ rea credinţă, face unele afirmărĭ cu totul de prisos şi cu care cele ce am scris noi n'au nicĭ în clin, nicĭ în mânecă. „Preoţii românĭ uniţĭ“, ḑice, „n'au nicĭ un drept la întregirea salariilor dela stat. Dreptul garantat în art. de lege XIV din 1898 îl au numai preoţii românĭ ortodoxĭ“. — Fórte bine! Numai cât cei dela „Tel. Rom.“, nu cercetâm din nesciinţă orĭ cu rea credinţă, ignoréză mai întâiŭ de tóte, că acea lege nu-ĭ adusă numai pentru preoţii românĭ ortodoxĭ, ci pentru preoţii tuturor confesiunilor necatolice din ţéră. Al doilea ignoréză, că chiar în §. 1 al numitei legĭ se determină modalitatea ajutorării preoţilor lipsiţĭ de mijlóce romano-catolicĭ şi greco-uniţĭ, în mod transitoriŭ pană la regularea aşa numitei congrue. Ignoréză declaraţiunile repeţite ale ministrului de culte în privinţa ajutorării preoţimei unite, amĕsurat dispoziţiunei §-lui 1 din amintita lege dela 1898. Acésta s'a şi întêmplat pentru anul 1899. Cum? Acésta se esplică în circulara consistoriului archidiecesan din Blaşiŭ, care arată, că pentru preoţimea unită a acestei archidiecese s'a asignat un ajutor de stat de 46,320 fl. v. a. După esplicările, ce le dă fóia bisericéscă din Blaşiŭ, în acéstă sumă se cuprind şi cele 18,000 fl., carĭ derivă dela aşa ḑisa milă împĕrătéscă din anii 1860. Noi am scris numai pe basa datelor, ce le-am aflat în numita fóiă, care a publicat un estras din circulara consistoriului din Blaşiŭ.

Ḑice în fine „Tel. Rom.“, că n'are sĕ se cufunde ajutorul şi mila uniţilor cu întregirea venitelor preoţescĭ prevĕḑută pentru preoţii gr. or. Aşa este. Dér cine voesce sĕ le confunde? Póte ministrul de culte? Atuncĭ „Tel. Rom.“ şi-a greşit adresa, vrênd sĕ ne facă pe noi responsabilĭ pentru o astfel de eventualitate.

Din camera francesă.

In şedinţa dela 11 Aprilie n. a camerei francese, deputatul *Lasies* întrébă, décă generalul de *Gallifet* va autorisa pe ofiţerĭ, ca sĕ asiste la serviciul religios pentru colonelul de Villebois-Mareuil.

Generalul de *Gallifet* a rĕspuns, că ofiţerii vor puté asista, deóre-ce nu este o cestiune politică. El speră, că décă se vor produce manifestaţiunĭ, ofiţerii nu vor lua parte la ele (aplause). Incidentul se închide.

Rĕspunḑênd la o cerere de interpelare a d-lui Berry asupra trecerei trupelor englese la Beire, ministrul Delcassé declară, că este cu neputinţă a se discuta o cestiune internaţională, în care Francia nu este angajată.

Francia a declarat, că va rĕmâné neutră în rĕsboiul sud-african, însĕ n'a fost însărcinată cu asigurarea neutralităţilor din partea celorlalte puterĭ. Décă interesele francese ar fi ameninţate, guvernul ar sci sĕ le apere (aplause). Interpelarea este amânată pe o lună.

Camera a reluat apoi discuţia budgetului.

Corbin, din drépta, critică politica generală a guvernului; blaméză tendinţele sale colectiviste şi cesariene.

Lasies, naţionalist, revine asupra afacerei dela Fashoda. El reproşéză d-lui Delcassé, că a desavuat pe maiorul Marchand.

Ministru-preşedinte *Waldeck-Rousseau* amintesce, că Camera a aprobat de 5 orĭ politica sa; arată utilitatea proiectelor depuse de guvern în contra întreprinderilor intolerabile ale congregaţiunilor religióse. Guvernul a reluat vechile tradiţiunĭ republicane. Aceste şése lunĭ de sforţărĭ n'au fost sterile, ţéra este liniştită, esposiţia va fi o mărturisire a păcii morale recucerită (aplause).

Terminând Waldeck-Rousseau amintesce ocuparea Tuatului, votul proiectului asupra armatei coloniale, depunerea proiectului de apĕrare a cóstelor şi a coloniilor etc. (duplă salvă de aplause).

Meliné reproşéză d-lui Waldeck-Rousseau, că a uitat vechile sale doctrine, că lasă lui Millerand o influenţă preponderantă în cabinet; iĭ reproşéză de asemenea complesanţele sale pentru socialism. Ţéra respinge acéstă politică.

Afişarea discursului lui Waldeck-Rousseau se votéză cu 286 de voturĭ contru 211.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Desastrul dela Merkatsfontein.

Mai multe ḑiare englese publică din isvor bur telegrame despre desastrul, ce i-a ajuns pe Englesĭ la *Merkatsfontein*. Scirile aceste telegrafice se confirmă şi din isvor frances.

Lupta dela Merkatsfontein s'a întêmplat în 7 Aprilie. Burii erau conduşĭ de generalul *De Wett*, care după o luptă teribilă, ce a durat două ḑile întregĭ, a bătut şi a respins pe Englesĭ. In lupta acésta Englesii au pierdut *1500 ómenĭ*, dintre carĭ 600 au fost omorîţĭ séu rĕniţĭ, ér 800, după alţii 900 au căḑut în captivitate la Burĭ. Locul unde s'a întêmplat marea luptă nu póte fi mai departe de Bloemfontein, decât de 25—30 milurĭ englese. Importanţa desastrului Englesilor constă tocmai în aceea, că el s'a întêmplat aşa ḑicênd sub ochii lui Roberts, adecă Englesii au fost bătuţĭ în front. In lupta acésta Burii n'au avut decât 5 morţĭ şi 9 rĕniţĭ.

Situaţia lui Roberts.

In urma acestei lupte marĭ pierdute, situaţia lui Roberts a devenit cât se póte de critică. Cele mai multe foi englese accentuéză marele pericul, ce-l ameninţă pe Roberts. Asta o tradéză şi împrejurarea, că Roberts a început acum se se întăréscă cu şanţurĭ în jur de Bloemfontein, ba a chemat urgent la sine şi pe lord *Methuen*. După o telegramă mai nouă, lord Methuen a plecat deja în ajutorul armatei principale, dér n'a luat calea directă, ci vré sĕ facă un încunjur în susul rîului Vaal. Afară de acésta Roberts a dat ordin, ca toţĭ civilii şi femeile din Bloemfontein sĕ părăséscă oraşul şi sĕ se retragă pe ţĕrmul sudic al rîului Oranje. Chiar soţiei sale, care plecase din Capstadt sĕ mérgă la Bloemfontein, i-a dat de scire sĕ se reîntórcă érăşĭ în capitala Caplandei.

Unde mai punem apoi, că circulaţia pe linia ferată din Bloemfontein la Capland s'a sistat de tot şi autorităţile militare de aicĭ nu mai pot transporta în Oranje nicĭ alimente, deóre-ce se tem, că vor cădé pradă inimicului. Ḑilele trecute Burii au bombardat un tren, care ducea muniţiunĭ; de-alungul liniei ferate umblă în sus şi în jos ḑiua nóptea cete de Burĭ, pândind după pradă.

Armata lui Roberts sufere şi în lipsa de apă. O telegramă cu data de 6 Aprilie spune, că în 5 l. c. a fost în regiunea Bloemfontein-ului o grozavă furtună. Cu tótă suferinţa, ce li-a făcut'o soldaţilor, carĭ stau sub cerul liber şi fără corturĭ, furtuna cu plóiă a fost *cu bucuriă primită*, căcĭ trupele au căpĕtat cel puţin apă. De aicĭ apare, că în Bloemfontein lipsa de apă e fórte mare.

Supĕrarea şi mâhnirea în Londra este mare cu deosebire din causa, că de când Burii au luat ofensiva ei aduc loviturĭ după loviturĭ Englesilor, carĭ sunt cu totul nepregătiţĭ. „Manchester Guardian“ vede o mare primejdiă în faptul, că Roberts n'are caĭ şi cavaleriă. De când French a ajuns la Kimberley, trupele luĭ călăreţe au pierdut 11,000 de caĭ.

La acestea se mai adauge acum şi scirea, că generalul *Gatacre* va fi rechiămat în Anglia, pentru-că n'a sciut sĕ reţină pe *Olivier*, din a căruĭ păşire bravă cu ceĭ 6000 Burĭ aĭ săi se esplică tóte relele, ce vin acum asupra Englesilor. Apoi „*Standard*“ publică scirea, că *Buller* din Natal va trimite mai multe trupe în ajutorul lui Roberts. Asta ar vré sĕ ḑică, că Buller îşĭ vede ameninţată posiţiunea în Natal.

Burii lăudaţi de Roberts.

In fine vorbesce şi Roberts. Nu dă însĕ amĕnunte asupra luptelor din urmă, ci se mărginesce a constata, că Burii au fost *fórte activĭ* în timpul din urmă.

Atacul Burilor în Natal.

Din *Ladysmith* i-se comunică agenţiei „Reuter“, că în 11 Aprilie n. diminéţa au început Burii sĕ descarce, din trei posiţiunĭ îndepărtate una de alta, un foc violent de granate asupra lagĕrului engles dela *Elandslaagte*. Glónţele au căḑut în lagĕrul voluntarilor. In decursul unei recunóscerĭ englese, s'a aflat, că *Burii sunt fórte tarĭ* şi bine şănţuiţĭ.

Dela Mafeking.

Despre căderea *Mafeking*-ului n'au sosit nicĭ pănă acum scirĭ positive din isvor engles. Agenţiei „Reuter“ însĕ i-se vestesce, că apĕrătorul oraşului, colonelul *Baden-Powel*, ar fi murit.

Pănă când va ţiné rĕsboiul?

O declaraţiă fórte interesantă a făcut în privinţa acésta conducĕtorul deputaţiunei transvaaliene, care a plecat în Europa pentru mijlocirea păcii. Acest conducĕtor cu numele *Fischer*, secretar de stat, a declarat unui ḑiarist din *Bruxella*, că situaţia pentru Englesĭ este adĭ fórte nefavorabilă. Englesii au pierdut *25,000* de ómenĭ pănă acum, pe când pierderile totale sunt pe partea Burilor numai de *5000*, Burii se află în rĕsboiŭ 40,000. Pănă va ţiné iérna, care a ţînceput acum în Africa sudică, adecă *pănă în Octomvre 1900, nu póte fi vorba despre înaintarea lui Roberts.*

Sciri diverse.

„Köl. Zeitung“ primesce din Londra scirea, că dintr'un port al Africei sudice, 30 de tunurĭ au fost transportate pentru Burĭ.

*

Pierderile englese pănă la 31 Martie sunt: *oficerĭ căḑuţĭ* 247, *soldaţĭ* căḑuţĭ 2386; morţĭ de bóle şi alte neajunsurĭ 47 ofiţerĭ, 1349 soldaţĭ; *ofiţerĭ rĕniţĭ* 620, soldaţĭ rĕniţĭ 8883; dispăruţĭ, respective arestaţĭ 143 *ofiţerĭ*, 3323 soldaţĭ; reîntorşĭ bolnavĭ în Anglia 29 ofiţerĭ, 1828 soldaţĭ; în fine reîntorşĭ în Anglia din alte cause 167 ofiţerĭ şi 1457 soldaţĭ. — Pierderea este aşa-dér de *1253 ofiţerĭ* şi *19,226 soldaţĭ*. In numĕrul acesta nu sunt socotite trupele bolnave din Africa-sudică. Deja luna trecută se aflau în spitale *17,000* de ómenĭ. Numĕrul total al pierderilor este aşa-dér pănă la finea lui Martie de ***37,500*** ómenĭ.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Flora şi Floriile.

De *G. Popa.*

— Fine. —

Cultul Florei a trebuit sĕ priméscă în cursul timpurilor óre-carĭ modificărĭ. La început ea era adorată, ca *Flora mater* şi *genetrix*, întocmai ca şi Venus, cu care se cufunda une-orĭ (Lucreţiu, Dererum natura).

La a. 240, séu 238, după unii scriitorĭ, cu ocasiunea instituirii primelor jocurĭ florale, caracterul ḑeiţeĭ a început sĕ se schimbe şi *Floraliile* introduse, în urma consultării cărţilor sibiline, erau licenţióse şi imorale.

Dela a. 173, — când jocurile florale căḑute în disuetitudine se reînprospĕtară şi deveniră anuale, din causa unei secete atribuite supĕrărei ḑeiţeĭ — cultul Florei a fost substituit prin cultul uneĭ vestite curtisane, care şi-a lăsat întrégă sa avere poporului, cu condiţiune numai, ca în fiă-care an sĕ fiă sĕrbătorită.

Fără îndoială, acest caracter al castei nimfe de odinióră îşĭ datoresce, credem, evoluţiunea sa ideilor filosofice ale lui Evhemer, carĭ cam în acest timp a început sĕ-şĭ facă loc în lumea romană. Poetul Enniu din secolul al III şi al II a. Chr. a contribuit mult la rĕspândirea evhemerismului. Se scie, că Evhemer în a sa ἱερὰ ἀναγραφή reduce panteonul grecesc la finţe umane. Astfel Zevs-Juppiter ar fi fost un rege al Greciei, Afrodita-Venus cea mai frumósă dintre curtisane, Kadmus bucĕtar al regelui din Sidon. La Roma evhemerismul a identificat pe Ana, sora Didonei cu Anna Perenna. Acca Larentia şi Flora au trebuit sĕ fiă nisce vestite curtisane.

Lactantius Firmianus, cel mai mare şi mai înfocat apĕrător al creştinismului, pretinde, că adevĕrata origine a jocurilor florale ar fi fost cultul Florei şi că senatul, spre a ascunde turpitudinea unei astfel de instituţiunĭ, ar fi născocit, că Flora ar fi fost o ḑeiţă a florilor.

Sĕrbătórea floraliilor ţinea şése ḑile, dela 23 Apr. ḑiua aniversară a ḑeiţei pănă la 3 Maiŭ, şi se prăsnuiau şi la ţéră şi la oraş. Cu ocasiunea acésta se dedeau jocurĭ florale în circ LUD IN CIRCO FLORAE. Jocurile se deosibesc de tóte celelalte prin obscenitatea lor. Caracteristic acestor jocurĭ, carĭ se serbau nóptea la lumină de facle, era şi împrejurarea, că poporul putea sĕ pretindă, ca femeile de pe scenă sĕ se desbrace şi sĕ jóce în pielea gólă.

Tot felul de glume şi de obscenităţĭ se puteau auḑi şi vedé cu acéstă ocasiune, împrejurare, care a făcut pe severul Catone sĕ părăséscă într'una din ḑile teatrul, spre a nu împiedeca veselia generală. (Valerius Maximus, Fact mem. II 108.)

La acéstă sĕrbătóre tótă lumea se îmbrăca în haine albe, simbol al veseliei generale. In circ se vênau iepurĭ şi capre, animale lascive şi potrivite cu caracterul ḑeiţei.

Cu timpul sĕrbătórea Florii s'a generalisat peste tótă Italia şi prin tóte provinciile, ca unul din cele mai frumóse jocurĭ de primăvară, ér cu vremea cultul Florii s'a înlocuit prin cel al Venerii séu a dispărut, lăsând urme mai mult séu mai puţin vii în creştinism.

Ḑeiţa Romanilor Flora a devenit în basmele şi cântecele nóstre Iléna Cosinzéna, *Dómna Florilor*, din cosiţă ruja-ĭ cântă, séu Calomfir împĕratul florilor. O variantă a basmului Ilenei Cosinzenei, minunea minunilor ne spune: „Un prunc, începênd a plânge la o jumĕtate de an după nascere, mamă-sa îi făgăduí de soţiă pe fata lui Lin Rujulin, numită *Lina Rujulina, care inverḑesce câmpurile, înflore florile*“*).

In următorul cânteo din Transilvania, Flora a devenit o gingaşe cicóre, *ḑina florilor, florea ḑorilor*, iubită de sfântul sóre:

Pe pĕrĕu de rouă,
plimbă-mi-se, plimbă
tînĕra mlădiţă,
prin rouă desculţă,
Ḑina florilor,
flórea ḑorilor,
rouă adunându-şĭ,

*) Şăineanu *Basmele române* p. 371.

SCIRILE DILEI.

— 31 Martie.

Ţarul pentru Muntenegru. Din Ragusa se telegrafézá, că în portul din *Antivari* a sosit la 10 l. c. o corabiă ruséscă cu *trei baterii de tunurĭ tir repede* şi cu marĭ cantitățĭ de corturĭ de tabĕră şi muniţii pentru Muntenegru. Tóte aceste au fost trimise de Ţarul Rusiei ca dar pentru micul principat.

„Şedĕtóre literară“, constătătóre din lectură şi declamărĭ din scritorii noştri, s'a arangiat la Têrgu-Jiu (România) în 30 Martie v. c. Venitul a fost destinat pentru elevii sĕracĭ ai gimnasiului. Étă programul „Şedĕtorii“: T. Frumuşanu, elev cl. II. declamarea unei anecdote de Th. Speranţă, N. Iancovescu, elev cl. II. declamarea unei poesii de Anton Pan. D-l I. Popescu, Voeteştĭ „Viéţa“ de Ţincu. D-l Stef. Bobancu, prof. Fântâna Blandusiei. D-l A. Sache-Pojogeanu, advocat, din Speranţă. D-l Stef. Dobreanu adv., din Eminescu şi Vlăhuţă. D-l Pavel Danţescu institutor „Diua Invierii“ de G. Coşbuc. D-l căpitan Emanoil Părăeanu, Din ale Sale. D-l Gh. Stolojan, adv., din G. Coşbuc. D-l Numa D. Frumuşan, prof., Alex. Lahovari. D-l I. Popescu, Voeteştĭ prof. Ioan Creangă. D-l Titu D. Frumuşanu, adv., Al. şi Caragiale.

„Republica bulgară.“ In Bulgaria, unde de un timp încóce se petrec lucrurĭ mistice şi unde fiă-care partidă îşĭ are aspiraţiunile ei, s'a format şi o partidă republicană, care edă un diar întitulat *„Republica“*. La partida acésta s'au alăturat şi *socialiştii* bulgarĭ. A apărut şi o broşură, în care Bulgarii sunt provocaţĭ sĕ rĕstórne regimul monarchist şi sĕ-l înlocuéscă cu regimul republican. Broşura, firesce, a fost confiscată, ér poliţia din Sofia umblă acum sĕ-i descopere autorul.

Nenorocire în portul Constanţa. Se telegrafézá din Constanţa, că Dumineca, trecută Marea négră a fost fórte agitată. Doi băieţĭ marinarĭ-elevĭ de pe vaporul „Principesa Maria“ şi unul de pe vaporul „Regele Carol“ s'au suit într'o barcă şi s'au aventurat prin port. Cu tóte că portul e relativ adăpostit, totuşĭ mişcarea apei numită de marinarĭ hulă făcea, ca oscilaţiunile vapórelor ancorate sĕ fiă simţitóre. Barca celor trei tinerĭ marinarĭ se apropiase de vaporul Medeea ancorat în mijlocul portului; în momentul când barca trebuia sĕ trécă peste frânghia, care fixa vaporul, şi care era mascată sub apă, frânghia se întinse şi rĕsturnă barca. Doi dintr'ênşii, cei de pe „Principesa Maria“, au putut scăpa cu viaţa, cel de al treilea s'a înecat. Nicĭ barca, nicĭ corpul sĕrmanului băiat n'au putut fi găsite, cu tóte cercetările amĕnunţite. Tot personalul vaporului „Regele Carol“ a fost adânc emoţionat de acéstă tragică întêmplare, căcĭ nefericitul băiat era unul din cei mai inteligenţĭ şi simpaticĭ marinarĭ. Deşi n'avea decât patru-spre-dece anĭ, vorbea perfect opt limbĭ europenescĭ şi orientale. S'a deschis o anchetă.

La tribunalul din loc s'a pertractat adĭ procesul în causa furtului întêmplat la Casina Română. Casina a fost representată prin d-l advocat Iosif Puşcariu. Acusatul Gr. Birea, apĕrat de d-l advocat Zakariás, fù osêndit la doi anĭ închisóre perderea drepturilor politice pe cincĭ anĭ şi restituirea pagubei de 25,000 frcs. cu adausul de 5% începênd dela 1 Ianuarie a. c. Procurorul s'a mulţumit cu sentinţa, acusatul însĕ a anunţat recurs. Cererea condamnatului de-a fi pus în libertate până la intrarea sentinţei în putere de drept, a fost refusată.

Predicĭ. Poimâne (Dumineca în 2 Aprilie v. în diua de Florii) va predica în Biserica Sf. Nicolae din Scheiu părintele Dr. Vasilie *Saftu.*

Darul regelui Leopold al Belgiei. O telegramă din Bruxella vestesce despre o mare şi nobilă faptă a regelui belgian Leopold. In şedinţa dela 11 Aprilie a camerei deputaţilor din Bruxella ministru-preşedinte a dat cetire unui autograf al regelui, după care *tóte averile sale imobile le dăruesce statului.* Darul acesta îl face regele Leopold din incidentul aniversării a 60-a a nascerii sale.

Librete ale casei de economii din Bucurescĭ se aflau la 1 Martie curent în circulaţiă 111,143 representând o sumă de lei 29,301,329. In cursul lunei Februarie 1900, au fost eliberate 1,908 librete în valóre de 986,054 lei, şi au fost anulate 2,234 librete pentru suma de 1.256,995 lei. Prin urmare, în cursul lunei Februarie 1900, restituirile au întrecut cu 270,941 lei depunerile.

Colonelul Villebois-Mareuil, care cum se scie a murit la Boshof într'o luptă cu Englesii, s'a născut în 1847 şi era decĭ în vîrstă de 52 anĭ. In 1895 şĭ-a dat dimisia din armata francesă şi după isbucnirea rĕsboiului din Africa sudică şĭ-a oferit cu dragă inimă serviciile sale republicelor bure. In tot timpul rĕsboiului a fost de o vitejiă uimitóre şi multe din victoriile bure se datoresc acestui bun soldat. Intr'o scrisóre adresată din Kimberley amicului sĕu Monteil dice între altele: „Burii sunt cei mai bunĭ ómenĭ din lume, ei sunt ţintaşĭ fără păreche; au o concepţiune superióră a atitudinei defensive, deşi sunt cei mai linişţiţĭ ómenĭ. Cu patriotismul şi cu încrederea în dreptatea causei lor, ei desigur că vor uimi lumea prin o vrednică resistenţă“. Diarul frances *„La Liberte“* din Paris a deschis o subscripţiune publică pentru ridicarea unui monument lui Villebois-Mareuil.

Mórte prin intoxicarea sângelui. Tînĕra şi frumósa actriţă din Viena Hilda Malbert, o fiică a redactorului dela „Extrablatt“ din Viena, a murit alaltăerĭ acolo prin intoxicare (inveninare) de sânge. Numai de curênd ea secerase frumóse succese în teatrul „Raimund“ într'o comediă, „Lola“, compusă de tatăl sĕu. Inainte cu vre-o dece dile ea avù nenorocirea de a cădé şi de a-se lovi cu palma dela mâna dréptă, rănindu-se de muchea ascuţită a unei cutii de tinichea, în care era vaselină.

Demonstraţia în contra reginei Victoria. In *Tippernoy* din Irlanda muncitorii unei firme au fost duşĭ c'un tren special la Dublin cu ocasiunea sosirei reginei Victoria acolo. Când trenul s'a reîntors acasă cu muncitorii, escursioniştĭ au fost primiţĭ de mulţime cum nu li-a plăcut. Ei fură împroşcaţĭ cu noroiu şi insultaţĭ şi tot atuncĭ unui mare deposit al firmei i-s'a dat foc. Pompierii nicĭ n'au voit sĕ iese a stinge focul, ér pentru-ca demonstraţia sĕ fiă şi mai accentuată, poporul iritat a tăiat tóte ţevile dela pompele militare.

Vaporul Brâncoveanu al navigaţiunei fluviale române, fost Vasarhely, terminându-şĭ reparaţiile, la carĭ a fost supus în şantierul din Severin, a făcut Sâmbătă probă mergênd în susul apei, până în canalul Porţilor-de-fier şi în jos până la Simian. Proba eşind bine, vaporul, care e cu totul modificat, îşĭ va reîncepe peste câte-va dile cursele. Se dice, că va deservi linia Brăila-Tulcea ca vapor de pasagerĭ.

Cai ungurescĭ pentru resboiŭ. Englesii cumpĕră şi acum numĕroşĭ cai în Ungaria pentru a-i trimite în rĕsboiul din Africa sudică. Numai dilele acestea a plecat din Fiume un transport de 800 de cai, cumpĕraţĭ pe socotéla lui Cecil Rhodes.

O nópte în Granada.

— Recensiunĭ. —

Erĭ am avut plăcuta ocasiune a asista la a doua representaţiune a operei „O nópte în Granada“ şi suntem fericiţĭ a constata, că Reuniunea nóstră dimpreună cu distinşii óspeţĭ a satisfăcut şi de astă-dată cu belşug aşteptările nóstre. Soliştii şi corul, conduşĭ de-o disposiţiune admirabilă, şĭ-au făcut minunat datoria, încât succesul a fost complet. Micile inegalităţĭ dela premieră au dispărut, şi aplausele repeţite şi îndelungate au fost pe deplin meritate. D-l Dumitru *Popovicĭ*, precum şi d-ra Eugenia *Moga* şi d-l V. *Popovicĭ* au fost din nou obiectul celor mai entusiaste ovaţiunĭ. In scenele finale ale celor două acte a secerat şi corul aplause bine-meritate, oferind tot-odată tablourĭ de tot fermecătóre.

Representaţiunea a fost bine cercetată, deşi nu tóte locurile au fost ocupate şi ne-a atins cam ciudat observând, că de astădată publicul neromân părea a precumpĕni. Óre sĕ apreţieze străinii mai mult prestaţiunea Reuniunei, decât societatea, din care se alcătuesce?

Ér acum dăm cuvêntul recensiunilor din cercurile străine, conform promisiunei nóstre de erĭ.

Kronstädter Zeitung (Nr. 84 din 11 Aprilie) aduce următórele:

„Reuniunea română de cântărĭ, încuragiata prin bine meritatul succes secerat prin ultimul concert, s'a presentat după timp relativ scurt din nou înaintea publicităţii, încercând de astă-dată o problemă musicală cu mult mai mare prin representarea operei principale şi mult apreţiate a lui Conradin Kreutzer *„O nópte în Granada“*. Conducerea sigură a directorului de musică George *Dima*, care ne este deja fórte bine cunoscut, la pulpitrul de dirigent s'a validitat erĭ tot atât de escelent, ca şi zelul care străluccea invederat din ochii cetei de cântăreţĭ şi cântăreţe.

Deşi a ajuns partea bărbătéscă a acestei cete de două-orĭ în un mic conflict cu orchestra în cestiunea întrării precise şi al tempo-ului, care conflict s'a aplanat îndată prin intervenţiunea la timp a dirigentului, — totuşĭ în total au făcut tocmai aceste corurĭ cea mai bună impresiune, mai ales celebrul cor final din actul prim, şi se potriveau fórte bine în cadrul serei, ridicate prin ilustrul óspe dela Beyreuth, D-l Dumitru *Popovicĭ* la nivelul unei *serĭ de stil clasic.*

„Şi décă numai puţin pricepĭ limba română — artistul i-a dat un sunet dulçe, care ne reamintea câte-o dată surprindĕtor italienésca — totuşĭ se simţeau ascultătoriĭ germanĭ ca acasă prin cântul şi jocul acestui artist; nu degéba colaboréză la un loc sânţit de spiritul lui Richard Wagner, el duce timbrul acestui spirit cu sine, décă în genere este capabil de el ca om şi artist. Şi tocmai acésta ne-a atins fórte plăcut la óspele nostru din Beyreuth, că dênsul, şi ca esterior o figură imposantă de scenă, a păstrat mĕsura frumósă, în ciuda necesarelor apucăturĭ de operă în cânt şi joc, ceea-ce bine înţeles îi permitea bogatul sĕu material de voce.

„A fi alăturea cu un astfel de cântăreţ consumat şi artist scenic este a priori o problemă puţin de invidiat. D-şóra Eugenia *Moga* a resolvat acésta cu graţiă şi forţe considerabile; décă şi devine vocea dênsei în registrele de sus cam aspră, ne atinge cu atât mai simpatic în registrele de mijloc şi iese cu atât mai bine la ivélă fiind-că cântăreţa cântă sigur şi a studiat rolul cu o siguranţă surprindĕtóre la diletanţĭ. A şi avut parte de recunoscinţă esterióră, primind bogate darurĭ în florĭ şi îmbelşugate aplause.

O cunoscinţă plăcută am reînoit în tenoristul V. *Popovicĭ* (elev al D-lui Dima ca şi d-şóra Moga), care ne-a dat deja în concertul trecut probe strălucite ale talentului şi forţelor sale artistice.

Deşi s'a cerut indulgenţa publicului sub cuvênt, că e răguşit, dér acéstă indisposiţiune nu s'a remarcat de loc. E firesc, că de astă-dată n'a ajuns astfel la ivélă în rolul sĕu modest pre lângă purtătorul rolului principal, care a trecut prin o scólă teoretică şi practică de mulţĭ anĭ, ca în rêndul trecut, dér cu tóte aceste s'a resimţit din cântarea lui: puterea juvenilă şi frumseţea acestei vocĭ ascunde un viitor!

„Cu câtă însufleţire susţine publicul român causa sa, ni-a probat sala plină, al cărei public la tot casul s'a recrutat şi din cercurĭ neromânescĭ şi mai ales din cercurĭ săsescĭ iubitóre de musică, — dér şi-a afirmat bucuria şi mândria îndreptăţită pentru minunat succésa operă şi prin aplause purtate de un entusiasm adevĕrat oriental şi prin darurile onorifice celor trei representanţĭ principalĭ.“

Am adăugat anume raportului nostru aceste vocĭ de presă, ca astfel întregind raportul dat de noi, sĕ oferim publicului nostru un tablou cât se póte de complect şi imparţial.

La revedere mâne Sâmbătă la ultima representaţiune!

Braşov, 13 Aprilie n.

b—a—z.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 12 Aprilie. Camĕra a primit proiectul pentru ratificarea decisiunilor luate în congresul dela Haga.

Londra, 12 Aprile. Din *Lourenzo-Marqueze* se anunţă, că armata principală de *35,000, cu 90 tunurĭ*, a Burilor a ocupat şirul de munţĭ dintre Kroonstad şi Vynburg, şi aicĭ aşteptă înaintarea lui Roberts.

DIVERSE.

Una pentru alta. Renumitul poet din Nürnberga, Pfinzig, (mort la 1535) se întorcea odată târdiu dintr'o călĕtoriă în oraş. Pórta oraşului era deja încuiată şi portarul nu voia se-i deschidă. Pfinzig se hotărî sĕi dea portarului un bacşiş de-o jumĕtate de ducat, deórece vremea era târdiă, întunerec şi el (Pfinzig) era şi flămênd. Portarul după-ce puse bacşişul în buzunar, deschise poetului uşa. Când acesta înaintă câţĭ-va paşi, se întórse repede înapoi, dicênd, că şi-a uitat afară la întrare o carte. Portarul iute se grăbesce sĕ-i aducă cartea. Abia acesta eşi pe pórtă şi poetul Pfinzig o încuiă. Orĭ-ce rugare a portarului sĕ-i deschidă, a fost zadarnică; Pfinzig îi cerea înapoi bacşişul primit. In fine portarul n'avù încătrău, îi dĕdù poetului pe sub pórtă banul. Pfinzig descuiă uşa şi apoi o luă la fugă.

---

paharul umplêndu-şĭ
şi ea mi-se crede,
că nimenĭ n'o vede.

Dér o a vĕdut,
drăguţ sfântul sóre,
şi cum o-a vĕdut,
mult că i-a plăcut
şi 'n grab' a mânat
doi luceferei,
peţitorii ei.

In cas' de-au întrat,
că i-a întêmpinat
şi mi i-a întrebat:
— Doi luceferei
ospeţiorii mei,
treceţĭ de-odihniţĭ
şi vĕ veseliţĭ!

Dér ei rĕspundeau,
din gura-i diceau:
— n'am vint s'odihnim,
sĕ ne veselim,
şĭ-am vint sĕ peţim
şi sĕ logodim:
vrei pe sfântul sóre,
că el e mai mare?

Ea, de i audi,
din graiŭ le grăi:
— ba eu n'oiŭ voi,
Sóre socior,
că-i tot călĕtor
diua
peste sate
şi nóptea
pe ape!

Doi luceferĭ
peţitorii ei,
se 'ntorcênd la sóre
i-au spus de urmare.
Sórele s'aprinse
de nĕcaz, şi dise:
— lăsaţi-mi-o 'n pace,
că mi-o voiŭ preface
în fragedă flóre,
flóre de Cicóre,
cu ochĭ după sóre.
Când oiŭ rĕsări,
ea s'o 'nveseli,
când oiŭ asfinţi,
ea s'o ofili;
când oiŭ scăpĕta
ea s'o aduna*).

(Rev. „Tinerimea Română“.)

*) G. Dem. Teodorescu, *Poesii populare*, Cicórea.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

Cărţi de rugăciiuni şi predici.

Anghira Mântuirei, cărticea de rugăciuni şi de cântări pentru mângăerea sufletéscă a drept credinciosilor creştini, *Ediţiunea IV corectată.* Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un esemplar în păreţi tari coloraţi 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni şi cântări, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla, Tip. „Aurora" A. Todoran 1899. Conţine peste 334 pag. Legată în păreţi tari coloraţi, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciuni şi cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărişori. Gherla, Tip. „Aurora" A. Todoran 1898. Un esemplar legat în păreţi tari coloraţi costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri şi laude incru onórea Preacuratei Fecióre Maria, pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Preţul unui esemplar legat în păreţi tari coloraţi 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvêntări bisericesci pe sěrbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Papiu.* Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sěrbători. Conţine vre-o 400 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predici sunt favorabil apreţiate şi din partea clerului înalt din România.

Cuvêntări funebrali şi iertăciuni pentru diferite casuri de mórte, întocmite de *Ioan Papiu,* cunoscutul scriitor bisericesc. Conţin vre-o 400 pag. Preţul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predici pentru Dumineci de *Iustin Popfiu*, învěţatul scriitor bisericesc, marele orator şi bunul Român de odinióră. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprindênd predici frumóse pentru tóte Duminecele de peste an. Preţul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christe.* Conţine predici dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pe tóte Duminecile şi sěrbătorile de peste an, de *Em. Elefterescu,* cunoscut atat de bine în cercurile românesci din numěrósele sale scrieri atât de méduóse, instructive şi cu atâta gust (etc. E o carte mare, de 350 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Scrieri scolare.

Istoria pedagogiei de *V. Gr. Borgovan* O carte nouă şi de mare interes pentru toţi bărbaţii de şcólă. Preţul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Istoria Biblică pentru folosul scólelor poporali din diecesa Gherlei. (Cu permisiunea superiorilor) Tipărită în 1898, Partea I (Testamentul vechiu) costă 25 cr., ér partea II (Testamentul nou) 20 cr. plus câte 3 cr. porto de fiă-care.

Cântul în şcóla poporală de *Iuliu Pop.* învěţător în Năsěud. Teoriă, praxă şi cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Manual catechetic pentru primii ani şcolastici, ca îndreptar pentru catecheţi, învěţători şi părinţi, prelucrat de *Basiliu Raţiu*, fost profesor în seminariul din Blaşiu şi vicar la Făgăraş. Preţul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

„Invětătura creştinéscă, séu ***Catechismul mare*** pentru tinerimea greco-cath *Ediţiunea III.* (1898). Cu binecuvêntarea episcopului de odinióră al Gherlei, Ioan Alexi. Noua ediţiune a apărut cu îmbunětăţiri şi e tipărită cu ortografia cu semne. Conţine 284 pag, format 8⁰, e legată solid şi costă 80 cr. (cu posta 90 cr.)

Idei fundamentale în economia politică. D-l *Ioan Socaciu*, vechiu profesor la scólele comerciale române din loc, a scos de sub tipar o nouă broşură sub titlul de mai sus, fiind adausă în partea a doua şi o *nouă teoriă sociologică*, care conţine lucruri de interes scienţific deosebit mai ales pentru specialişti. A cunósce ideile fundamentale ale economiei politice este fără îndoélă de mare interes pentru ori care cetitor inteligent. Un esemplar costă 65 cr. şi se póte procura sêu direct dela d-l autor, în a căruia editură a apărut opul, séu dela Tipografia „A. Mureşianu".

*

O carte valorósă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la şcólele române din Braşov. Cartea este întitulată: „***Caractere morale,*** esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechi şi moderne". Acéstă carte, atât prin esteriorul sěu elegant, cât şi prin cuprinsul sěu bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevěrată podóbă în literatura nóstră. Atragem asupra ei atenţiunea tuturor Românilor iubitori de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de preţiósă de învěţături, de mângăieri, de însufleţiri spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu", la librăria N. I. Ciurcu şi la librăria H. Zeidner în Braşov.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Aprilie 1900.

Renta ung. de aur 4%	97.20
Renta de coróne ung. 4%	93.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	101.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.60
Bonuri rurale ungare 4%	92.60
Bonuri rurale croate-slavone	93.75
Impr. ung. cu premii	164.50
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	139.75
Renta de argint austr.	99.25
Renta de hârtie austr.	99.—
Renta de aur austr.	98.40
Losuri din 1860.	136.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	126.30
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	182.25
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	228.70
Napoleondori	19.25
Mărci imperiale germane	118.35
London vista	242.75
Paris vista	96.32½
Rente de coróne austr. 4%	98.95
Note italiene	90.30

Cursul pieţei Braşov.

Din 13 Aprilie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.98
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.80
Napoleond'ori.	Cump.	19.10	Vênd.	19.19
Galbeni	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusesci	Cump.	253.—	Vênd.	—.—
Mărci germane	Cump.	118.40	Vênd.	—.—
Lire turcesci	Cump.	21.40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. **1260**—1900.

PUBLICAŢIUNE

Un teren de zidire situat în Blumena Strada Fântânei din sus de restauraţia la „Grópa lacrimilor", (Thränengrube) **în apropierea de halta Tramvaiului**, în estindere de circa 2750 □ metri **se vinde** pe cale de licitaţie orală şi scripturistică.

Condiţiile de licitaţie se pot vedea la oficiul orfanal orăşěnesc, str. Porţii nr. 63, partere în drépta, în órele de oficiu.

Licitaţia se va ţinea tot acolo, **Marţi in 15 Mai 1900 la 9 óre a. m.**

Braşov, 6 Aprilie 1900.

Din şedinţa oficiului orfanal orăşenesc.

Hiemesch,
primar.

919,1—3

ANUNCIURI
(inserţiuni şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administraţiuni. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scăděmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admiistr. „Gazetei Trans."

Sz. **9238**—1899. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tlkönyvi hatóság, közhirré teszi hogy a „Furnica" fogarasi takarékpénztár végrehajtatónak Motocu Petru Juon végrehajtást szenvedő elleni 326 kor. 80 fil. (183 frt. 40 kr.) tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő Szeszcsor községben fekvő, a szeszcsori 72. sz. tljkvben Motocu Petru Juon tulajdonát képező A † 151/1, 151/2 hr. sz. ingatlanra 384 kor., 230 hrsz. ingatlanra 14 kor., 365 hrsz. ingatlanra 44 kor., 446 hrsz. ingtlra 40 kor., 467 hrsz. ingatlra 50 kor., a 563/2 hrsz. ingtlra 14 kor., 743 hrsz. ingtlra 8 kor., 1015 hrsz. ingtlra 26 kr., 1248 hrsz. ingatlra 74 kor., 1433 hrsz. ingatlra 8 kor., 1629/2 hrsz. ingtlra 10 cor., 1691 hrsz. ingatlra 10 kor., 1746 hrsz. ingtlra 12 kor., 2206 hrsz ingatlra 18 kor., 2264/1 hrsz. ingatlra 10 kor., 2314/1 hrsz. ingtlra 28 kor. ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1900 évi Május hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor** Szeszcsor községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1900. évi január hó 20-án.

A kir. jbiroság mint telekönyvi hatóság.

CSÁSZÁR
kir. albiró.

918.1

Sosirea şi plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1899.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:
I. Trenul de persóne la 8 óre dim.
II. Tr. accel. peste Cluşiu la 2 ó. 9 m. p. m.
III. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra

Dela Bucuresci la Braşov:
I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 0 óre — min. dim.
II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
IV. Trenul de pers., la 9 óre 27 min. séra.

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:
I. Trenul de persóne la 8 óre 25 m. d., (are legătură în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de persóne la 1 óră 51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. sera, (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zěrnesci la Braşov (G. Bartolomeiu).
I Trenul mixt la 6 óre 22 min. dim.
II. Trenul mixt la 1 óră 13 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Braşov:
I. Trenul de pers. la 8 óre 25 min. dim
II. Trenul de pers. la 1 óră 51 min. p. m.
III. Trenul mixt la 6 óre 48 min. séra.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:
I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. diminéţa
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.

Dela Braşov la Bucuresci:
I. Trenul de persóne la 3 óre 55 min. d.
II. Trenul mixt la 11 óre a. m.
III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia-Cluşiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:
I. Trenul de persóne la 5 óre 19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
II. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda.

Dela Braşov la Zěrnesci (G. Bartolomeiu).
I. Trenul mixt la 9 óre şi 2 min. a. m.
II. Trenul mixt la 3 óre 18 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:
I. Trenul de pers. la 5 óre 19 min. dim.
II. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la 3 óre 15 min. p. m.

☛ „Gazeta Transilvaniei" cu numěrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.